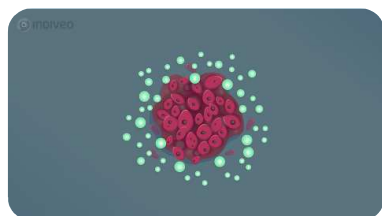

Inleiding

Doelgerichte therapie

Binnenkort komt u in het MCL omdat u doelgerichte therapie krijgt.

Doelgerichte therapie, ofwel targeted therapie, is een behandeling met medicijnen die zich richten op specifieke eigenschappen van de kankercellen.

Doelgerichte therapie is er op gericht de kankercellen te vernietigen.

Uw voorbereiding

Bereid u voor en houd u aan onderstaande instructies

Bloedwaarden meten voor de behandeling

Voor de behandeling moeten uw bloedwaarden gemeten worden. Hiervoor wordt bloed bij u afgenomen. De arts of verpleegkundige bepaalt aan de hand van de waarden of een behandeling door kan gaan.

Als uw waarden te laag zijn kan de behandeling worden uitgesteld of worden stop gezet.

Bent u zwanger of geeft u borstvoeding?

Als u zwanger bent of denkt te zijn bespreek dit vóór de behandelingen met uw zorgverlener.

Ook wanneer u borstvoeding geeft moet u dit aangeven.

Word niet zwanger tijdens de behandeling

Het is belangrijk om tijdens de behandeling niet zwanger te worden. De behandeling kan namelijk schadelijk zijn voor ongeboren kinderen. Dit verschilt per situatie en behandeling.

Zorg dus voor een goede anticonceptie. Na de behandeling is het verstandig om enkele maanden te wachten met een zwangerschap. Bespreek dit met uw zorgverlener.

Stoppen met roken

Tijdens de behandeling van kanker is het belangrijk dat u probeert te stoppen met roken.

Uw huisarts wordt op de hoogte gesteld

Uw huisarts wordt aan begin van uw behandeling op de hoogte gesteld.

Medicijnen

Bereid u voor door de onderstaande stappen goed door te lezen.

Medicijnen

Sommige medicijnen kunnen het effect van de behandeling versterken of verzwakken. Bespreek daarom met uw zorgverlener of u door kunt gaan of tijdelijk moet stoppen met deze medicatie.

Denk hierbij ook aan vitaminepillen, wietolie, alternatieve geneesmiddelen, voedingssupplementen, kruiden en homeopathische middelen.

Aanvullende medicijnen

Soms heeft u aanvullende medicijnen nodig bij de behandeling. Bijvoorbeeld medicijnen tegen misselijkheid.

Uw arts zal deze dan voorschrijven.

Geef aan als u overgevoelig bent of een allergie heeft

Bespreek met uw arts als u allergisch bent voor bepaalde medicijnen, contrastvloeistof of andere stoffen zoals jodium of pleisters.

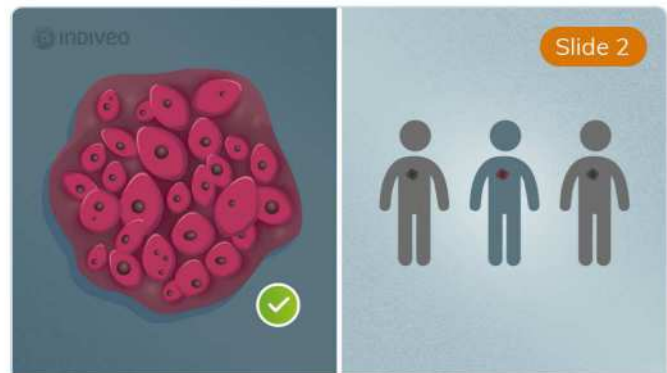
Uw therapie

Bekijk hieronder uw behandeling als animatie.

Doelgerichte therapie

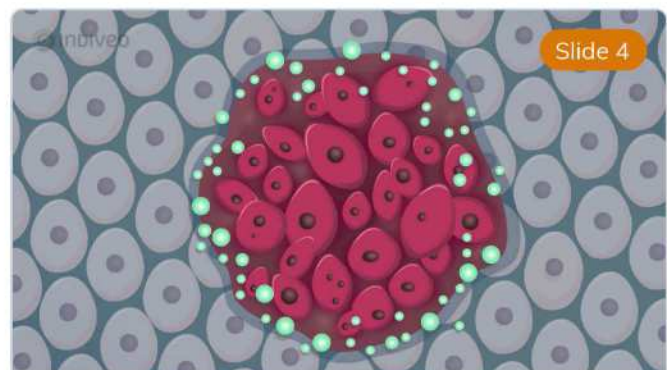
Doelgerichte therapie is een behandeling met medicijnen die zich richt op het bestrijden van kanker door kankercellen te doden of de celdeling van kankercellen te remmen.

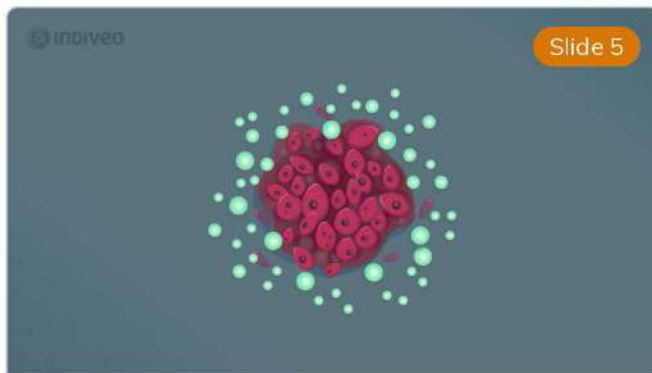
Omdat de tumor bepaalde kenmerken moet hebben en niet alle kankersoorten behandeld kunnen worden met doelgerichte therapie, komt een beperkt deel van de mensen in aanmerking voor deze behandeling.

Doelgerichte therapie richt zich namelijk op een aantal specifieke eigenschappen van de kankercellen. Om te kijken of u in aanmerking komt, wordt u uitgebreid onderzocht.

Met het woord "doelgericht" wordt bedoeld dat de medicijnen met name van invloed zijn op de kankercellen. De behandeling brengt dan ook vaak minder schade toe aan gezond en omliggend weefsel.

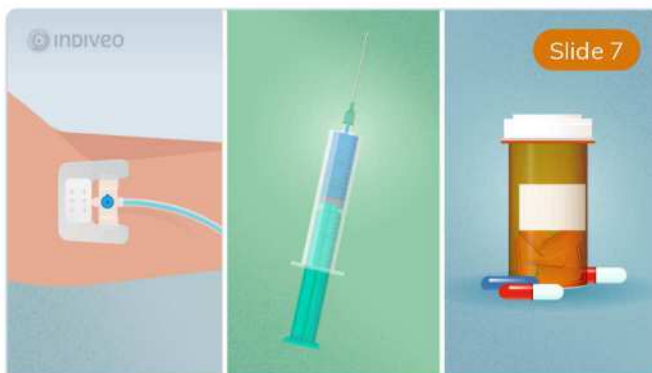
Slide 5

Heel soms kan alleen doelgerichte therapie gegeven worden...

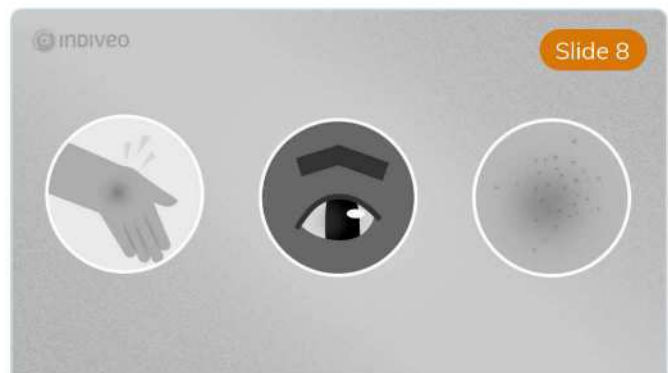
Slide 6

...maar meestal wordt doelgerichte therapie in combinatie gegeven met een andere therapie, bijvoorbeeld met chemotherapie of een operatie. Dit wordt een combinatietherapie genoemd.

Slide 7

Doelgericht therapie kan gegeven worden via een infuus in een ader, maar kan ook via een injectie onder de huid of met tabletten of capsules worden gegeven.

Slide 8

Ook geeft het meestal minder bijwerkingen dan andere behandelingen van kanker.

Doelgerichte therapie is een ingrijpende behandeling en voordat u hiermee start wordt de behandeling uitgebreid met u besproken.

Vormen van doelgerichte therapie

Doelgerichte therapie kunt u op verschillende manieren krijgen:

- Via een infuus in de ader
- Tabletten of capsules
- Via een injectie onder de huid

Behandelcombinatie

Doelgerichte therapie krijgt u vaak in combinatie met andere behandelmethoden zoals een operatie, radiotherapie, chemotherapie, immunotherapie of hormonale

therapie.

Deze combinatie kan de behandeling erg zwaar maken.

Hoe lang duurt de behandeling?

De duur van de behandeling verschilt afhankelijk van het doel, het schema, dosering, soort kanker, soort medicatie en het effect van de medicatie.

De behandeling kan dan ook weken, maanden of zelfs jaren duren. Als de behandeling wordt afgerond, blijft u vaak nog enige tijd onder controle.

Heeft u vragen over de behandeling?

Stel uw vragen vóór de behandeling aan uw arts of verpleegkundige of neem vóór de behandeling contact op met uw arts.

Risico's op bijwerkingen

Mogelijke risico's tijdens en na uw onderzoek of behandeling.

Veel voorkomende bijwerkingen

Doelgerichte therapie is een intensieve behandelmethode en u kunt last krijgen van bijwerkingen. Bijwerkingen verschillen per persoon. Deze bijwerkingen zeggen niets over het resultaat van de behandeling. Veel voorkomende bijwerkingen zijn:

- Vermoeidheid
- Huidafwijkingen (pukkels en puistjes)
- Verminderde concentratie
- Geheugenproblemen
- Diarree
- Hoge bloeddruk
- Infecties
- Infuusreactie
- Maag- en darm klachten
- Mondproblemen
- Trombose

Heeft u last van bijwerkingen? Neem dan contact op met uw zorgverlener.

Met welke klachten bellen:

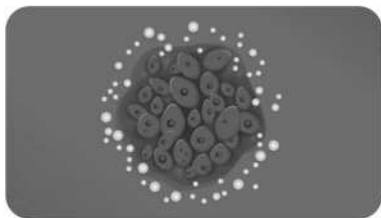

Krijgt u last van een van de onderstaande bijwerkingen? Bel dan met het Oncologisch Centrum. Het 24-uurs bereikbaarheidsnummer is: 058-286 18 18. Twijfelt u over uw klachten, dan kunt u altijd contact opnemen met uw behandelaar.

- Koorts boven 38°C, twee keer gemeten met een uur tussenpauze.
- Koude rillingen.
- Langdurige bloedneuzen (langer dan 30 minuten).
- Blauwe plekken, zonder dat u bent gevallen of u hebt gestoten.
- Aanhoudend bloeden van een wondje (langer dan 30 minuten).
- Bloed in de ontlasting of urine.
- Braken: langer dan een dag.
- Diarree: langer dan twee dagen.
- Obstipatie (verstopping): langer dan twee dagen.
- Pijnlijke plekjes in de mond.
- Verschijnselen van het hand/voetsyndroom.
- Verschijnselen van allergie (plotselinge huiduitslag, jeuk, kortademigheid).
- Plaatselijke verschijnselen die op een infectie kunnen wijzen (pijn bij het slikken, pijnlijk en branderig gevoel bij het plassen, aanhoudend hoesten en pijn bij het hoesten).
- Verschijnselen van bloedarmoede (moeheid, hartkloppingen, duizeligheid, wazig zien, bleekheid).
- Rode, speldenknopgrote plekjes op de huid.
- Aanhoudende, hevige menstruatie (langer dan 5 dagen).
- Emotionele- en/of gedragsveranderingen die langer dan enkele dagen duren.
- Elk ander verschijnsel waarvan u vermoedt dat het in verband staat met uw behandeling.

Deze symptomen zijn vaak een teken van infectie. Neem dan ook contact op met uw zorgverlener als u deze symptomen ervaart.

Resistentie

Het kan zijn dat de kankercellen tijdens de behandeling minder gevoelig of zelfs ongevoelig worden voor de medicijnen. De medicijnen werken dan niet meer goed. De behandeling kan dan worden stopgezet of gecombineerd worden met andere medicijnen.

Eten en drinken

Bereid u voor door de onderstaande stappen goed door te lezen.

Voeding bij kanker

Als u ziek bent is goede voeding en een gezond lichaamsgewicht belangrijk. Zo versterkt u uw weerstand en conditie tijdens de behandeling. Zorg ervoor dat er genoeg energie, eiwitten, vocht, vitamines en mineralen in uw voeding zit.

Zorg dat uw zorgverlener op de hoogte is van alle middelen die u gebruikt. Denk hierbij aan medicijnen, vitamines, voedingsproducten en een eventueel dieet. Bespreek ook de middelen die u bij uw drogist koopt.

Problemen met eten en drinken

Uw ziekte kan invloed hebben op wat u eet en drinkt. U kunt klachten ervaren zoals:

- Gewichtsverlies
- Smaak- en reukveranderingen
- Misselijkheid en overgeven
- Vermoeidheid
- Verstopping
- Diarree
- Een droge mond
- Een pijnlijke mond, keel of slokdarm
- Ongewenst aankomen

Blijf op uw normale gewicht

Uw ziekte kan er voor zorgen dat u minder eetlust heeft. Ook kan u in korte periode veel afvallen. Dit is niet goed voor uw behandeling, omdat uw behandeling op uw lichaam wordt afgesteld. Besteed daarom extra aandacht aan uw voeding. Indien nodig kan een diëtist worden ingeschakeld. Meer

informatie hierover vindt u op de website [voeding en kanker](https://www.voedingenkankerinfo.nl/) (<https://www.voedingenkankerinfo.nl/>).

Matig uw alcohol gebruik

Tijdens de behandeling is het verstandig om uw alcoholgebruik te beperken tot 1 á 2 glazen per week.

Nazorg na uw behandeling

Verpleegkundig consulent

De verpleegkundig consulent is uw eerste aanspreekpunt. Bij vragen kunt u terecht bij de verpleegkundig consulent van uw ziekenhuis. Deze is te bereiken via het telefoonnummer van de polikliniek: 058 - 286 66 60.

Extra begeleiding

Indien nodig kunt u tijdens en na uw behandeling extra begeleiding krijgen van hulpverleners. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een diëtist, maatschappelijk werker of een psycholoog.

Heeft u thuiszorg nodig?

Geef op tijd aan of u thuis ondersteuning nodig heeft. Samen met uw zorgverlener kunt u overleggen welke zorg u nodig heeft en hoe u dit kunt regelen.

Stop nooit zonder overleg de behandeling

De behandeling kan erg zwaar zijn. Soms wegen nadelen niet op tegen de voordelen. Twijfelt u aan de behandeling, bespreek dit in alle gevallen met uw zorgverlener.

U mag niet zonder overleg stoppen met de behandeling.

Leven met kanker

Kanker en de behandeling van kanker kan je leven beïnvloeden. Misschien wel voor altijd. Veel (ex)kankerpatiënten ervaren tijdens of na kanker klachten. Dit is niet altijd zichtbaar.

Diagnose kanker

Kanker maakt emoties los en daarbij kunnen allerlei vragen ontstaan. Word ik wel beter? Wat gaat er gebeuren?

Het kan moeilijk zijn om met dit soort vragen en emoties om te gaan. In de meeste gevallen zullen de emoties na verloop van tijd afnemen. Maar in sommige situaties kunnen ze ook ineens weer opspelen.

Tips

Hierbij geven we u een aantal tips om om te gaan met angst en onzekerheid:

- Praat over uw gevoelens, dat kan enorm helpen. Sommige mensen vinden praten met dierbaren over hun ziekte moeilijk. Contact zoeken met een lotgenoot kan dan een uitkomst bieden. Op internet zijn verschillende forums te vinden.
- Voor sommige mensen helpt het om gedachten op papier te zetten. Hierdoor kunt u meer grip krijgen op uw gevoelens en emoties.
- Zoek regelmatig afleiding. Probeer dingen te doen die u leuk vindt en verzet hiermee uw gedachten.
- Sommige mensen vinden het prettig om op een actieve manier met kanker om te gaan door zich te verdiepen in mogelijke behandelingen of om meer te lezen over kanker. Patiëntenverenigingen kunnen u hierbij helpen.

Klachten

Steeds meer mensen leven langer met kanker of nadat ze genezen zijn van kanker. Dat is een positieve ontwikkeling, maar veel mensen houden na de behandeling klachten. Deze klachten kunnen per persoon erg verschillend zijn.

Vermoeidheid

Bijna alle patiënten hebben tijdens een behandeling voor kanker last van vermoeidheid. Dat is normaal. De behandelingen (zoals een operatie, chemotherapie of bestraling) en het reizen naar het ziekenhuis zijn meestal erg intensief.

Ook spanningen en onzekerheden kunnen zorgen voor vermoeidheid. Bespreek uw vermoeidheidsklachten daarom met uw arts, want vaak zijn er

mogelijkheden om de vermoeidheid te verminderen.

Tips

- Vertel uw zorgverlener dat u moe bent. Soms is er een directe oorzaak voor de vermoeidheid die behandeld kan worden.
- Accepteer uw vermoeidheid en probeer er niet tegen te vechten. Doe het rustiger aan dan u gewend bent.
- Probeer regelmaat in uw dagen te houden. Sta op vaste tijden op en ga op vaste tijden slapen.
- Blijf actief, maar plan uw activiteiten, neem daarbij voldoende rustpauzes.
- Laat u bij zware werkzaamheden helpen.
- Zorg voor ontspanning. Doe niet alleen activiteiten die u nuttig vindt, maar doe regelmatig iets waar u plezier aan beleeft. Leuke activiteiten geven u energie. Ook ontspanningsoefeningen kunnen u helpen.
- Probeer niet teveel te piekeren, dit kost energie.
- Informeer de mensen in uw omgeving. Geef aan dat u kanker heeft (gehad) en daardoor regelmatig moe bent. Dit voorkomt onbegrip.
- Vraag mensen in uw omgeving om te helpen. Denk hierbij aan het doen van boodschappen. Vaak zijn mensen blij dat ze iets concreets kunnen doen.

Kanker infolijn

Mochten u of uw naasten vragen, zorgen of twijfels hebben over de behandeling, neem dan contact op met uw behandelaar. Ook kunt u gratis bellen met de kanker.nl infolijn. **Telefoonnummer: 0800 022 66 22**

U kunt ook vragen stellen via de mail. U kunt daarvoor op de website van [kanker.nl/infolijn](https://www.kanker.nl/infolijn) terecht. Uw vraag wordt dan via de mail of telefonisch beantwoord.

[Klik hier om naar de website te gaan. \(https://www.kanker.nl/hulp-en-ondersteuning/kankernl-infolijn\)](https://www.kanker.nl/hulp-en-ondersteuning/kankernl-infolijn)

Patiëntenvereniging

Contact met lotgenoten

Doelgerichte therapie is een zware behandeling en het kan prettig voor u zijn om uw ervaringen en gevoelens te delen met iemand in een vergelijkbare situatie. Lotgenoten kunnen elkaar vaak makkelijker begrijpen.

Lotgenoten kunt u ontmoeten via een patiëntenorganisatie of via een inloophuis.

[Overzicht IPSO inloophuizen \(https://ipso.nl/ipso-centrum/\)](https://ipso.nl/ipso-centrum/)

Patiëntenbeweging NFK

De NFK is een samenwerkingsverband van 20 kankerpatiëntenorganisaties. De NFK vertegenwoordigt alle kankerpatiënten in Nederland en komt op voor hun belangen.

De organisatie streeft naar betere zorg en meer kwaliteit van leven.

[Ga naar de website \(https://nfk.nl/\)](https://nfk.nl/)

Meer informatie

Meer informatie over doelgerichte therapie

Wilt u meer weten over doelgerichte therapie en kanker? Dan kunt u terecht op de website kanker.nl. Hier kunt u uitgebreid informatie vinden over soorten kanker, behandelingen en omgaan met kanker. Ook kunt u ervaringen van andere kankerpatiënten vinden.

[Klik hier om naar de website te gaan. \(https://www.kanker.nl/soorten-behandelingen/doelgerichte-therapie/behandeling/doelgerichte-therapie\)](https://www.kanker.nl/soorten-behandelingen/doelgerichte-therapie/behandeling/doelgerichte-therapie)

Informatie over bijwerkingen van medicijnen

Wilt u meer weten over de bijwerkingen van bepaalde medicijnen die u gebruikt? Ga dan naar de website [bijwerkingenbijkanker.nl](https://www.bijwerkingenbijkanker.nl/) (<https://www.bijwerkingenbijkanker.nl/>)